

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 8Co/60/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6119248038
Dátum vydania rozhodnutia: 20. 03. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erik Varga
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2024:6119248038.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Erika Vargu a členov senátu sudcov JUDr. Martiny Mochnáčovej (sudca – spravodajca) a JUDr. Róberta Urbana, v spore žalobcu: SPP – distribúcia, a. s., so sídlom Bratislava, Plátennícka 19013/2, IČO: 35 910 739, právne zastúpeného Mgr. Miroslavom Hanecom, advokátom so sídlom Žilina, Dolné Rudiny 8, proti žalovanému: A. B., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. C. XXX, právne zastúpenému JUDr. Petrom Vevurkom, advokátom so sídlom D., E. XXX/XX, F. zaplatenie 7.816,69 eur s príslušenstvom, na základe odvolania žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 4C/26/2019-286 zo dňa 22. 11. 2022, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie mení tak, že žalobu v časti o zaplatenie istiny 7.816,69 eur zamietla. Rozsudok súdu prvej inštancie vo zvyšnej časti potvrdzuje.

Žalovaný má voči žalobcovi nárok na náhradu konania v rozsahu 57,36 %.

odôvodnenie:

1. Okresný súd (ďalej v texte aj ako súd prvej inštancie) napadnutým rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu vo výške 7.816,69 eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 7.816,69 eur od 01. 09. 2017 do zaplatenia (výrok I.). Zároveň týmto rozsudkom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi náhradu trov konania v pomere 100 %, o výške ktorej malo byť rozhodnuté súdom prvej inštancie samostatným uznesením (výrok II.).

2. Primárne, v reakcii na vznesenú námietku premlčania ohľadne nároku uplatneného žalobcom s odkazom na znenie § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. o energetike a vyčísleného podľa vyhlášky č. 449/2012 Z. z. okresný súd konštatoval, že táto nie je dôvodná. Z vykonaného dokazovania totiž vyplýva, že žalobca sa o neoprávnenom odbere zemného plynu dozvedel dňa 12. 05. 2017, kedy znalec v znaleckom posudku potvrdil poškodenie plomby osadenej na číselníku meradla. Dňa 28. 04. 2017 zamestnanec žalobcu pri kontrole meradla len nadobudol podozrenie, že predmetná plomba môže byť poškodená.

3. Následne súd prvej inštancie poukázal na objektívnu zodpovednosť žalovaného a preukázanie všetkých predpokladov zodpovednosti za škodu, a to existenciu protiprávneho úkonu, škodu a príčinnú súvislosť medzi protiprávnym úkonom a vzniknutou škodou. Mal za to, že znaleckým posudkom bol dostatočne preukázaný neoprávnený zásah do predmetného meradla, ktoré v rozhodnom období nespĺňalo zákonné podmienky a automaticky stratilo platné overenie. Z uvedeného dôvodu údaje zaznamenané na číselníku predmetného meradla nie sú spoľahlivým údajom.

4. Pokiaľ ide o trovy konania, okresný súd rozhodol v zmysle princípu úspechu vo veci.

5. Proti tomuto rozsudku podal odvolanie žalovaný, ktorý sa domáhal jeho zmeny a zamietnutia žaloby, alternatívne zmeny rozsudku okresného súdu tak, že žalovanému bude uložená povinnosť zaplatiť

žalobcovi sumu 2.609,06 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne z uvedenej sumy od 01. 09. 2017 do zaplatenia a zamietnutia žaloby vo zvyšku, prípadne zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci na ďalšie konanie.

6. Argumentoval tým, že zo znaleckého posudku č. 316/PL-2017 nevyplýva žiadne zistenie poškodenia stavu plynomeru ohľadne jeho funkčnosti, možnosti merať skutočnú spotrebu, resp. či bolo zasahované do číselníka plynomeru. Znalec zistil, že na plynomeri bola originálna plomba, ktorej poškodenie konštatoval tak, že je možné demontovať ju bez jej poškodenia a bez použitia nástroja. Znalec však nevytlúčil, že k porušeniu tohto zabezpečenia mohlo dôjsť napr. už pri osádzaní predmetného meradla osobou pracujúcou pre žalobcu. Pri montáži plynomeru žalovaný osobne prítomný nebol, preto nemal možnosť overiť si priebeh jeho montáže a neporušenosť plomby. Žalovaný namietal, že výška škody za neoprávnený odber plynu bola vypočítaná ako sankčný nárok podľa vyhlášky č. 449/2012 Z. z., nie ako skutočná škoda. Žalobca v konaní ani nepreukazoval, že výpočet skutočnej škody nie je možný. Len stroho konštatoval, že ak je porušené zabezpečenie meradla, automaticky to znamená, že nie je možné vypočítať skutočnú škodu. Žalovaný odkázal na závery Ústavného súdu SR vyjadrené v náleze sp. zn. III. ÚS 114/2020 zo dňa 09. 03. 2021.

7. Taktiež odvolateľ vytýkal okresnému súdu nesprávne posúdenie otázky premlčania. Odkázal na § 101 a § 106 Občianskeho zákonníka a tvrdil, že v súdenom prípade je žalobcom uplatnený nárok ako škoda za neoprávnený odber plynu denným nárokom, ktorý priebežne vznikal od 02. 12. 2016 za každý deň neoprávneného odberu plynu až do 28. 04. 2017. Začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby sa viaže k okamihu vzniku škody a nie k okamihu jej zistenia. Pri neoprávnenom odbere plynu ide o ujmu vznikajúcu priebežne, ako to vyplýva z vyhlášky č. 449/2012 Z. z. (škoda vzniká každým dňom neoprávneného odberu). Škoda začala vznikáť od posledného vykonaného odpočtu dňa 02. 12. 2016; v čase podania žaloby dňa 15. 03. 2019 bol nárok za obdobie od 02. 12. 2016 do 14. 03. 2017 už sčasti premlčaný. Okrem toho, z vyhlášky č. 449/2012 Z. z., z ktorej vyplýva, že výška škody sa určí podľa počtu dní, po ktoré neoprávnený odber plynu trval.

8. Ak žalobca tvrdil, že škodu mohol ustáliť až po doručení znaleckého posudku, ani toto jeho tvrdenie podľa žalovaného nie je pravdivé. Súčasťou spisu je prvé vyúčtovanie nároku žalobcu na náhradu škody voči žalovanému za obdobie od 19. 10. 2016 do 28. 04. 2017 v sume 10.046,43 eur, ktoré bolo vyhotovené dňa 03. 05. 2017, teda pred vypracovaním znaleckého posudku zo dňa 12. 05. 2017. Z uvedeného vyplýva, že žalobca mal vedomosť o škode a jej výške pred vyhotovením znaleckého posudku.

9. Pokiaľ by odvolací súd neakceptoval námietky žalovaného voči žalobe ako celku, nárok žalobcu by teda bol opodstatnený len v časti sumy 2.274,75 eur za obdobie od 15. 03. 2017 do 28. 04. 2017 a tiež v časti uplatnených nákladov spojených so zisťovaním a odstraňovaním neoprávneného odberu, a to v sume 334,31 eur.

10. Napokon odvolateľ uviedol, že žalobcovi dňa 31. 01. 2023 poukázal žalovanú istinu, hoci s jej výškou a s nárokom žalobcu nesúhlasí. Istinu poukázal len a výlučne z dôvodu zastavenia plynutia lehoty úroku z omeškania pre prípad, ak by súd rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

11. Žalobca vo vyjadrení k podanému odvolaniu uviedol, že v konaní nie je sporné, že plomba osadená na číselníku plynomeru bola porušená. Žalobca nie je povinný preukazovať v konaní funkčnosť alebo nefunkčnosť meradla, možnosť merať skutočnú potrebu, prípadne či bolo alebo nebolo zasahované do číselníka. Je irelevantné, či meradlo bolo funkčné alebo nie, prípadne či zaznamenávalo alebo nezaznamenávalo odber plynu. Ak je plomba poškodená alebo nahradená inou, je možné kedykoľvek upraviť spotrebu zaznamenanú na číselníku bez toho, aby na ňom ostali akékoľvek stopy po manipulácii alebo bez toho, aby došlo k jeho nefunkčnosti. Z tohto dôvodu je na meradle osadená plomba, ktorá má zabrániť akémukoľvek zásahu do meradla. V tomto smere žalobca odkázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Cdo 106/2020 zo dňa 29. 06. 2021.

12. V reakcii na argumentáciu žalovaného poukazujúcu na nález Ústavného súdu SR III. ÚS 114/2020 žalobca odkázal na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 1CoCsp/17/2022, v ktorom sa odvolací súd vysporiadal aj so závermi prijatými Ústavným súdom SR v spomínanom rozhodnutí a v ktorom tiež odkázal na neskoršiu judikatúru Ústavného súdu SR.

13. K námietke premlčania žalobca zopakoval, že sa o neoprávnenom odbere zemného plynu na predmetnom odbornom mieste dozvedel dňa 12. 05. 2017, keď znalec vypracoval znalecký posudok. Znalec potvrdil poškodenie plomby osadenej na číselníku meradla. Dňa 28. 04. 2017 zamestnanec žalobcu pri kontrole predmetného meradla len nadobudol podozrenie, že predmetná plomba môže byť poškodená. Preto bolo meradlo odoslané na znalecké posúdenie z dôvodu podozrenia na porušenie/nesúlad overovacej a zabezpečovacej značky tak, ako je to zaznamenané v zápise zo dňa 28. 04. 2017,

ktorým bol dokumentovaný neoprávnený odber. Jedine znalec z odboru mechanoskopia môže potvrdiť poškodenie zabezpečovacej značky. Ak by súd aj deň nadobudnutia podozrenia (28. 04. 2017) považoval za deň zistenia neoprávneného odberu, žalobca by aj tak podal žalobu v 2-ročnej zákonnej lehote.

14. Žalobca nevie určiť, kedy došlo k poškodeniu plomby, z tohto dôvodu sa podľa vyhlášky č. 449/2012 určuje obdobie neoprávneného odberu odo dňa, ku ktorému bol na predmetnom odbernom mieste prevádzkovateľom siete vykonaný posledný fyzický odpočet určeného meradla predchádzajúci dňu zistenia neoprávneného odberu plynu, nie však viac ako 12 mesiacov odo dňa zistenia neoprávneného odberu. Nie je pravdou, že by žalobca dozvedel o škode skôr, výpočet škody bol totiž spracovaný až dňa 19. 05. 2017. Vyúčtovanie škody v tomto prípade bolo vykonané až po spracovaní kompletného vyúčtovania.

15. Záverom za neštandardný postup označil žalobca úhradu istiny pred vydaním právoplatného rozhodnutia, a to aj napriek tomu, že žalovaný s nárokom nesúhlasí. Úhradu záväzku považoval za jeho plnú akceptáciu a vysvetlenie žalovaného považoval len za jeho ďalšiu obštrukciu. Na základe uvedeného navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť.

16. Žalovaný v písomnom stanovisku k vyjadreniu žalobcu zotrval na svojom odvolacom návrhu a poukázal na to, že prax súdov pri riešení danej otázky nie je jednotná. V súvislosti s aplikáciou vyhlášky č. 449/2012 Z. z. bola voči nemu uplatnená fiktívna škoda, nie skutočná škoda a tento nárok má tak nie reparačnú, ale sankčnú funkciu. Zdôraznil, že žalobca sa ani o preukázanie, že nie je možné stanoviť skutočnú škodu, nepokúsil. Vykonávací predpis (vyhlášku) nemožno aplikovať alebo ho možno aplikovať iba čiastočne v prípade, ak by výpočet náhrady škody podľa tejto vyhlášky nezabezpečoval iba naplnenie kompenzačného princípu, alebo došlo by ním k akejsi nadkompenzácii poškodeného či určitej forme sankcie neoprávneného odberateľa. Náhrada škody nemá sankčnú povahu a jej funkciou nie je poškodeného akokoľvek obohatiť. Žalovaný mal za to, že nález Ústavného súdu SR sp. zn. III. ÚS 114/2020 nepredstavuje odklon od judikatúry a od objektívneho princípu zodpovednosti majiteľa odberného miesta vo vzťahu k existencii zabezpečovacích prvkov meradla a jeho riadneho stavu. Podľa názoru žalovaného sa žalobca obohacuje na úkor spotrebiteľa, ktorý nemá ako preukázať, že k poškodeniu meradla došlo cudzím zásahom bez jeho vedomia a zavinenia (plynomer musí byť prístupný), a teda z dôvodu uplatneného princípu objektívnej zodpovednosti je vystavený sankčnému postihu žalobcu.

17. Napokon, v rámci posledného písomného vyjadrenia žalobca zdôraznil, že žalovaný má možnosť sa vyvinúť aj v prípade existencie objektívnej zodpovednosti. Musí však v konaní preukázať, že on zabezpečenie nepoškodil a zároveň preukázať, ktorý subjekt poškodenie zabezpečenia spôsobil. Uvedené žalovaný v konaní nepreukázal. Objektívna zodpovednosť žalovaného vyplýva nielen zo zákona, ale aj z ustálenej súdnej praxe najvyšších súdnych autorít SR. V ďalšej časti žalobca zopakoval svoje argumenty už vyjadrené vo vyjadrení k podanému odvolaniu, ako aj v priebehu konania.

18. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 ods. 1 CSP), po zistení, že odvolanie podala subjektívne legitimovaná (neúspešná) strana sporu (§ 359 CSP), v zákonom stanovenej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), preskúmal vec v rozsahu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 379 CSP a po vykonaní pojednávania, vrátane doplnenia dokazovania rozsudok súdu prvej inštancie sčasti zmenil (§ 388 CSP) spôsobom uvedeným vo výroku tohto rozsudku a sčasti potvrdil postupom podľa § 387 ods. 1 CSP.

19. Na nariadenom pojednávaní sporové strany opakovane predostreli podstatné body svojej doterajšej argumentácie.

20. Vo vzťahu k listinnému dôkazu o úhrade uplatnenej/spornej istiny žalobca uviedol, že čiastka bola pripísaná na účet 1.2.2023, pričom na žalobe (napriek úhrade) zotrval s poukazom na to, že žalovaný dôvodnosť nároku naďalej spochybňuje. Ďalej doplnil, že údaje z meradla s poškodenou plombou nemôže/nemohol použiť aj z toho dôvodu, že to vylučuje zákon o metrologii a v minulosti mu za takýto postup bola udelená pokuta zo strany Slovenskej obchodnej inšpekcie. Taktiež poukázal na to, že v dotknutej nehnuteľnosti sa nachádzajú prevádzky, ktoré majú rôzne, aj dlhšie otváracie doby, napr. prevádzka fitness s otváracou dobou od 7.00 do 21.00 (resp. nedeľa 15.00-21.00), ktoré okolnosti žalobca pri výpočte výslovne rešpektoval, čo je zásadný rozdiel oproti českej právnej úprave, založenej na odbere v rozsahu 24 hodín.

21. Žalovaný upresnil že v nehnuteľnosti je 9 prevádzok, ktorých správe sa po zrušení živnostenského oprávnenia venuje.

22. Z hľadiska procesnej ekonomie odvolací súd úvodom upriamuje pozornosť odvolateľa na skutočnosť, že v danom prípade platí subjektívna premlčacia doba v zmysle § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Z hľadiska vymedzenia počiatku plynutia tejto doby je preto určujúcim, kedy sa žalobca skutočne dozvedel o škode a kto za ňu zodpovedá.

23. Prvým dňom, od ktorého si žalobca mohol uplatňovať svoje nároky v aktuálnom spore, bol deň, kedy bol naposledy vykonaný fyzický odpočet určeného meradla predchádzajúci dňu zistenia neoprávneného odberu plynu, t. j. 02. 12. 2016 (§ 1 ods. 9 vyhlášky Ministerstva hospodárstva Slovenskej republiky č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu). Tento deň ale nemožno stotožňovať s dňom, kedy sa žalobca dozvedel o škode. Súd prvej inštancie náležite na účely posúdenia opodstatnenosti námietky premlčania odkázal na znalecký posudok zo dňa 12. 05. 2017, z ktorého záverov vyplýva, že zabezpečenie plynomera proti manipulácii bolo porušené; až od vyhotovenia posudku bolo možné najskôr počítať subjektívnu premlčaciu dobu na uplatnenie nároku na náhradu škody. Žalobca sa nemohol s úplnou istotou spoľahnúť na svoje podozrenia, reálny záver o manipulácii s plombou si mohol spraviť až po vyhotovení znaleckého posudku. Ak bola žaloba (návrh na vydanie platobného rozkazu) podaná na súde 15. 03. 2019, stalo sa tak ešte pred premlčaním nároku.

24. Rovnako platí, že žaloba bola podaná aj v objektívnej trojročnej premlčacej dobe podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, počítanej od vzniku škody. Uplatnený nárok sa totiž týkal obdobia, ktorého počiatok určil žalobca na 02. 12. 2016. Aj akceptovaním námietok žalobcu o postupnom premlčaní nároku za každý deň, nie je možné nijako dospieť k záveru o prekročení trojročnej doby na jeho uplatnenie (žalobca zjavne nesprávne počítal objektívnu premlčaciu dobu od 02. 12. 2016 ako dvojročnú, čo nezodpovedá právnej úprave).

25. Následne, významná časť argumentácie žalovaného v odvolacom konaní (i v priebehu celého konania) bola zameraná na potrebu aplikácie východísk vyslovených Ústavným súdom SR v náleze sp. zn. III ÚS 114/2020 zo dňa 09. 03. 2021.

26. Odhliadnuc od skutočnosti, že v označenej veci ústavný súd

- za zásadné východisko svojich úvah (o spotrebiteľskom charaktere vzťahu) poňal status „odberateľa v domácnosti“, čo nekorešponduje skutkovým zisteniam súdnej veci - správa prevádzok určených na podnikanie,

- odkázal na rozhodnutie českého ústavného súdu sp. zn. I. ÚS 668/15 (s konštatovaním prednosti výpočtu skutočnej škody pred jej fiktívnou výškou), v ktorej spojitosti však žalovaný žiadnym spôsobom nereagoval na argumentáciu žalobcu, že výpočet fiktívnej škody je v týchto právnych prostrediach zásadne odlišný (t. j., že v Českej republike je základom plný odber 24 hodín, zatiaľ čo v podmienkach SR sa už vychádza z konkrétnych špecifik odberného miesta – viď výpočet v súdnej veci založený na počte dní, prevádzkových hodín, špecifikácii spotrebičov, t. j. ich počtu, hodinového príkonu), čo zásadným spôsobom oslabuje argumentuje o nadkompenzácii poškodeného (z ktorého argumentu vychádza predmetný nález Ústavného súdu SR ČR) ako dôvode preferencie skutočnej škody (pred fiktívnou),

krajský súd považuje za nevyhnutné zdôrazniť, že ďalšie uznesenia Ústavného súdu SR a to sp. zn. II. ÚS 319/2021 zo dňa 16. 06. 2021 a II. ÚS 207/2021 zo dňa 21. 04. 2021 (vydané po rozhodnutí ústavného súdu III. ÚS 114/2020) už odkázali na ústavnú akceptovateľnosť záverov súdov nižších inštancií vo vzťahu k možnosti výpočtu tzv. fiktívnej škody v prípade zistenia neoprávneného odberu podľa § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012. V prvom uvádzanom rozhodnutí sa ústavný súd vysporiadal aj s argumentáciou odkazujúcou na nález IV. ÚS 114/2020, keď konštatoval odlišné skutkové okolnosti veci. Rovnaký argument použil ústavný súd aj v druhom uvádzanom uznesení, keď nepripustil závery uznesenia IV. ÚS 137/2018.

27. Najvyšší súd SR v rozsudku sp. zn. 5Cdo/61/2021 zo dňa 23. 06. 2022 akceptoval východiská prijaté Ústavným súdom SR v náleze sp. zn. III. ÚS 114/2020 zo dňa 09. 03. 2021, pričom odkazoval na odlišnosť prístupu k riešeniu sporných otázok na úrovni obchodného práva na jednej strane (R 45/2019) a v zmysle ustanovení spotrebiteľského práva na strane druhej.

28. Nesporným z naznačených hľadísk v súdnej veci je, že neoprávnený odber plynu, ktorý je predmetom posudzovania v danej veci, sa týkal polyfunkčnej budovy, ako ju sám pomenoval žalovaný, odlišujúci skutočný charakter nehnuteľnosti od jej označenia v katastri (rodinný dom). Žalovaný v plnom rozsahu potvrdil, že nehnuteľnosť je využívaná (práve a len) na fungovanie podnikateľských prevádzok (aktuálne deväť, pričom charakter budovy je zjavný aj z fotodokumentácie pripojenej k návrhu na vydanie

platobného rozkazu) formou nájmu, t. j. za účelom zárobku žalovaného. Neexistuje preto kvalifikovaný základ pre konštatovanie slabšieho postavenia žalovaného v osobitostiach súdnej veci.

29. Odhliadnuc od uvedeného, odvolací súd, pri plnej akceptácii záverov formulovaných Ústavným súdom SR v náleze sp. zn. III ÚS 114/2020 zo dňa 09. 03. 2021, považuje v rozoberanej spojitosti za zásadné uviesť, že - aj pri prípadnom prijatí spotrebiteľskej povahy veci a tým vyvolanej požiadavke „zvýšenej“ ochrany slabšej strany - žalovaný v priebehu celého konania rezignoval na predostretie skutkových tvrdení (ako nevyhnutnej požiadavky aj v prípade „spotrebiteľa“, nakoľko aj právne posúdenie postavenia spotrebiteľa realizované ex offo vyžaduje skutkový základ), tobž na riadne unesenie dôkazného bremena o možnom spôsobe výpočtu skutočnej škody, napr. porovnaním odberu z minulých období, tvrdením, aká by mala byť jeho približná spotreba plynu v dotknutom období, do akej miery bola budova v rozhodnom období obsadená, ako bola energeticky vyťažovaná z hľadiska používaných zariadení, resp. formulovaním konkrétnych námietok voči podkladom výpočtu žalobcu založeným na už spomenutých osobitostiach daného odberného miesta (konkretizácia spotrebičov, ich počet a ďalšie), ktorými by kvalifikovane vyvrátil žalobcom aplikované východiská (výpočtu fiktívnej škody). Žalovaný totiž nesie objektívnu zodpovednosť za škodu vzniknutú žalobcovi z dôvodu neoprávneného odberu plynu; bolo v jeho možnostiach prezentovať súdu liberačné dôvody majúce za následok zbavenie sa zodpovednosti za škodu úplne alebo sčasti, svoje „argumenty“ však obmedzil len na opakované odkazy na zmienený nález ústavného súdu. akceptovať

30. Konkrétne okolnosti prípadu však akcentuje Ústavný súd SR ako relevantné pre skúmanie výšky škody aj v tých rozhodnutiach, od ktorých žalovaný odvodzoval pre seba priaznivý výsledok (III. ÚS 114/2020, IV. ÚS 137/2018). Obdobne sa k tejto téme vyjadril aj Ústavný súd ČR v žalovaným označenom náleze I. ÚS 668/15, z ktorého čerpal aj Ústavný súd SR, kde sa okrem iného uvádza, že „dôkazné bremeno v tomto ohľade zaťažuje škodcu. Je na ňom, aby preukázal, že vypočítaná výška škody podľa vykonávacích predpisov k energetickému zákonu je neprimeraným zásahom do jeho majetkových práv“. Pokiaľ žalobca navrhol znalecké dokazovanie za účelom ustálenia záveru, či do meradla bolo reálne zasiahnuté, učinil tak v štádiu posledného vyjadrenia pred záverečnými rečami odvolacieho konania, nehovoriac o absencii akejkoľvek reakcie na argument protistrany o prekážke pre takýto postup, danej úpravou zákona o metrologii. Krajský súd preto neakceptoval návrh žalovaného na vykonanie dokazovania vzneseného na odvolacom pojednávaní, jednalo sa totiž o dôkaz neprípustný v odvolacom konaní (§ 366 CSP).

31. Nad bezprostredne nevyhnutný rámec možno uviesť, že Najvyšší súd SR i Ústavný súd SR dospeli vo svojej judikatúre k jednotnému právnomu názoru ohľadom výkladu znenia § 82 ods. 1 písm. d) zákona č. 251/2012 Z. z. v tom zmysle, že zakladá objektívnu zodpovednosť odberateľa za neoprávnený odber, ktorý je meraný určeným meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii. Najvyšší súd SR vo svojej rozhodovacej praxi stabilne judikuje, že „pri neoprávnenom odbere plynu s meradlom, na ktorom bolo porušené zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii, škoda vzniká samotným odberom plynu. Údaje z takéhoto meradla nie sú objektívnym a spoľahlivým podkladom pre vyčíslenie skutočne vzniknutej škody, preto treba pri jej vyčíslení použiť spôsob ustanovený všeobecne záväzným právnym predpisom“ (R 45/2019).

32. Citovaný postulát je založený na úvahe o „nehodnovernosti“ údajov získaných z takého meradla, do ktorého bolo možné neoprávnene zasiahnuť. Nadväzne, t. j. ak výšku škody nemožno vyčísliť na základe objektívnych a spoľahlivých podkladov, je potrebné (§ 82 ods. 3 zákona č. 251/2012 Z. z.) použiť náhradný spôsob výpočtu škody s použitím fikcií a pravidiel podľa vyhlášky ministerstva hospodárstva č. 449/2012 Z. z., ktorou sa ustanovuje spôsob výpočtu škody spôsobenej neoprávneným odberom plynu. Opísané korešponduje i systematike aplikovanej/relevantnej normy (§ 82 zákona č. 251/2012 Z. z.), ktorej hypotéza počítá s viacerými/rôznymi prípadmi neoprávneného odberu, pričom z logiky veci pri niektorých z nich (napr. nedodržanie platobných podmienok, neumožnenie prerušenia dodávok plynu) možno za východisko považovať skutočnú škodu (zistenú meradlom), zatiaľ čo pri absencii spoľahlivého/objektívneho podkladu výpočtu skutočnej škody - je namieste využiť zákonom predvídanú fikciu škody.

33. Zo znaleckého posudku predloženého žalobcom v danej spojitosti vyplynulo, že plomba na meradle bola upravená tak, že ju bolo možné demontovať bez jej dodatočného poškodenia a bez použitia nástroja. Znalec teda jednoznačne potvrdil, že pôvodné zabezpečenie proti neoprávnenej manipulácii bolo porušené. Z konštatovaného vyplýva záver o neakceptovateľnosti takéhoto meradla ako východiska pre stanovenie skutočnej škody.

34. Ako však/súčasne odvolací súd z určujúceho hľadiska (vyššie) konštatoval, nemožnosť získať/použiť iný spôsob výpočtu/stanovenia skutočnej škody (t. j. predísť nástupu vyčíslenia škody spôsobom

ustanoveným všeobecne záväzným právnym predpisom) sa v osobitostiach súdnej veci zakladá na dôsledkoch (rozoberanej) procesnej pasivity žalovaného.

35. Tieto skutočnosti vo svojom súhrne viedli odvolací súd ku konštatovaniu nedôvodnosti odvolacej argumentácie všeobecne sa domáhajúcej nutnosti skúmania podmienok skutočnej škody.

36. Po vyhlásení rozsudku okresného súdu žalovaný uhradil žalovanú istinu vo výške 7.816,69 eur (bez úrokov z omeškania), ktorá bola podľa vyjadrenia zástupcu žalobcu pripísaná na účet žalobcu dňa 01. 02. 2023.

37. V čase rozhodovania krajského súdu tak bol dlh v uvedenom rozsahu zaplatený, z ktorého dôvodu krajský súd zmenil napadnutý rozsudok tak, že žalobu v tejto časti zamietol.

38. Vyššie formulované dôvody/úvahy o dôvodnosti žalovaného nároku tak sú/boli nevyhnutné s ohľadom na zvyšnú časť (po úhrade istiny) predmetu konania, t.j. neuhradený úrok z omeškania.

39. O trovách konania rozhodol krajský súd podľa § 396 ods. 1, 2, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 2 CSP, pričom vychádzal z čiastočného úspechu žalovaného v konaní.

40. Predmetom sporu bolo zaplatenie istiny v sume 7.816,69 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 01. 09. 2017 do zaplatenia. Istina bola uhradená žalobcovi dňa 01. 02. 2023, z ktorého dôvodu predstavuje výška úroku z omeškania v celkovom vyčíslení 2.119,07 eur (omeškanie bolo vypočítané za obdobie od 01. 09. 2017 do 31. 01. 2023). Celková hodnota sporu predstavuje 9.935,76 eur (7.816,69 eur + 2.119,07 eur). Žalobca bol úspešný (len) v časti priznaných úrokov z omeškania, čo v číselnom vyjadrení predstavuje úspech v rozsahu 21,32 %, ktorému zodpovedá úspech žalovaného (zamietnutie vo vzťahu k istine) v rozsahu 78,68 %. Čistý úspech žalovaného tak dosiahol/činí 57,36 %.

41. O konkrétnej výške týchto trov rozhodne po právoplatnosti rozsudku súdny úradník súdu prvej inštancie.

42. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním senátu v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné dovolanie z dôvodov vymedzených v § 420 a § 421 ods. 1 CSP.

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané, v lehote dvoch mesiacov od doručenia tohto rozhodnutia na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom a dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom. Táto povinnosť neplatí v prípadoch vymedzených v § 429 ods. 2 CSP.